

Badania społeczności bieszczadzkich – wstępne wyniki

Joanna Cent

Instytut Nauk o Środowisku
Uniwersytet Jagielloński

Po co realizować badania?

- Dla kogo mamy planować edukację?
- Co te osoby sądzą o swoim miejscu zamieszkania?
- Co sądzą o otaczającej ich przyrodzie i jak ją traktują?
- Czy chcą być edukowani?
- Czy cokolwiek wiedzą i co mogą sądzić o Naturze 2000?

Kim byli nasi respondenci?

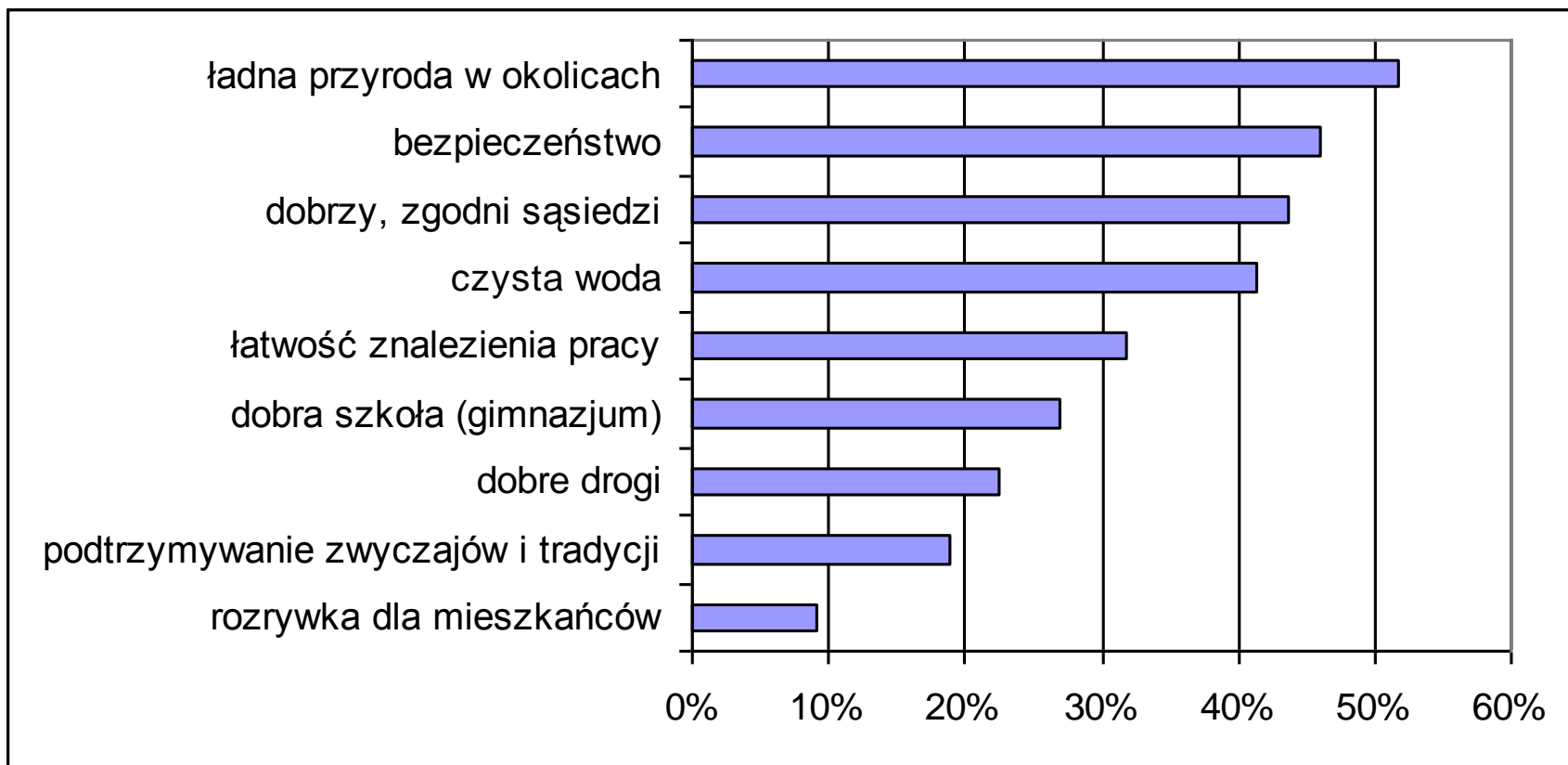
	Cisna	Komańcza	Jabłonka i Lipnica Wielka	Ogółem
Liczba wywiadów	146	150	309	605
Wykształcenie				
Podstawowe i zawodowe	34%	54%	63%	55%
Średnie i policealna	46%	33%	26%	33%
Wyższe	20%	13%	7%	11%
Sytuacja materialna				
Stać nas na wszystko choć liczymy się z wydatkami (i lepiej)	12%	3%	12%	10%
Stać nas od czasu do czasu na większe wydatki	34%	26%	24%	27%
Żyjemy skromnie ale nie brakuje na podstawowe potrzeby	38%	41%	50%	44%
Pod koniec miesiąca brakuje na podstawowej potrzeby (i gorzej)	15%	30%	12%	18%

Gmina Cisna	
Cisna	36
Dołżyca	10
Majdan	9
Liszna	3
Krywe	5
Kalnica	12
Przysłop	5
Strzebowiska	12
Smerek	17
Wetlina	30
Żubracze	7
Suma wywiadów	146

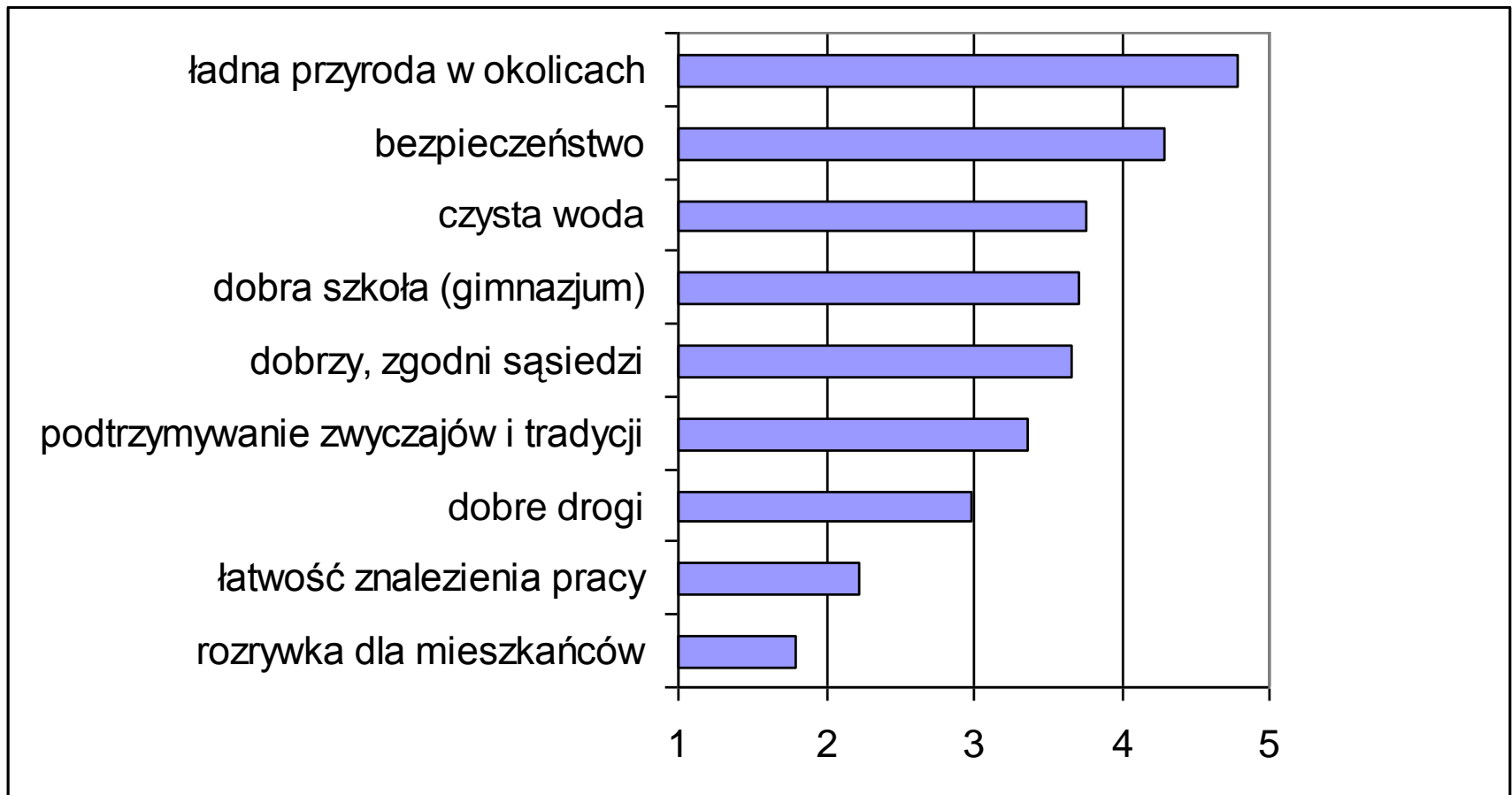
Gmina Komańcza	
Radoszyce	3
Rzepedź	7
Kułaszne	13
Maniów	2
Wisłok Wielki	6
Smolnik	14
Czystogard	6
Dołżyca	5
Wysoczany	2
Turzańsk	18
Łupków	10
Mików	4
Moszczaniec	6
Szczawne	9
Komańcza	45
Suma wywiadów	150

	Cisna	Komańcza
Osoby posiadające niepełnoletnie dzieci	44% (65 osób)	32% (49 osób)
Osoby posiadające niepełnoletnie wnuki	24% (35 osób)	28% (42 osoby)
Gdzie chcialby aby dzieci / wnuki zamieszkały, gdy będą dorosłe?		
W mojej gminie	52%	37%
W innej podobnej gminie	8%	20%
W mieście	17%	21%
Za granicą	3%	4%
Czym chcialby, aby dzieci / wnuki zajmowały się, gdy będą dorosłe?		
Kontynuowały to, czym ja się zajmuję	20%	13%
Utrzymywały się z innych źródeł	80%	87%
Czy sam chcialby mieszkać w innej miejscowości?		
Tak	15%	56%
Nie	85%	44%

Co jest ważne aby w (jakiejś) miejscowości dobrze się ludziom żyło?

Na ile mieszkańcy są zadowoleni z tych rzeczy w ich miejscu zamieszkania?

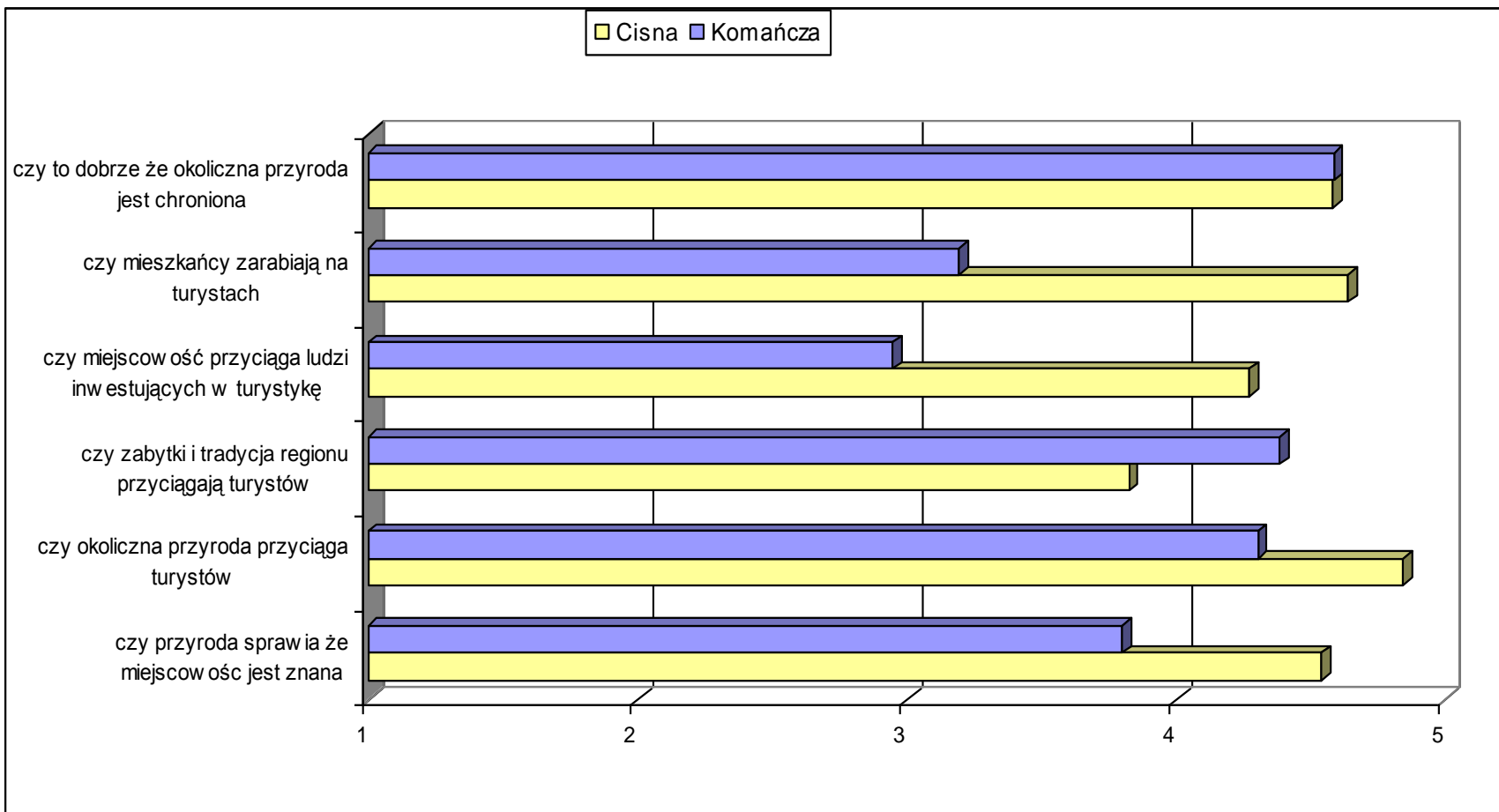
1 – najgorzej

5 - najlepiej

■ Cisna ■ Komańcza

1 – zdecydowanie nie 2 – raczej nie 3 – ani nie ani tak 4 – raczej tak 5 – zdecydowanie tak

1 – zdecydowanie nie 2 – raczej nie 3 – ani nie ani tak 4 – raczej tak 5 – zdecydowanie tak

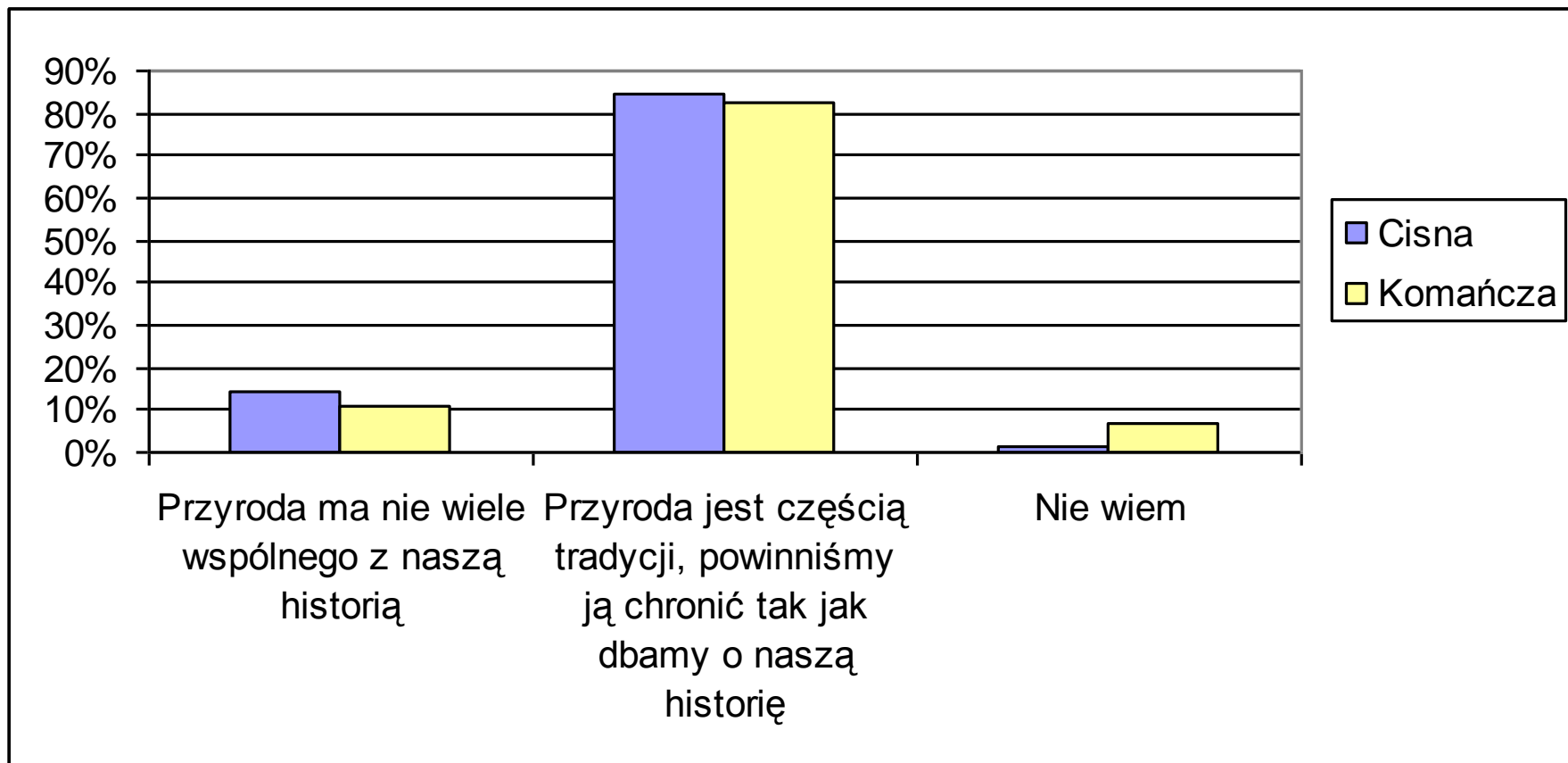
■ Cisna ■ Komańcza

1 – zdecydowanie nie 2 – raczej nie 3 – ani nie ani tak 4 – raczej tak 5 – zdecydowanie tak

Przyroda a tradycja

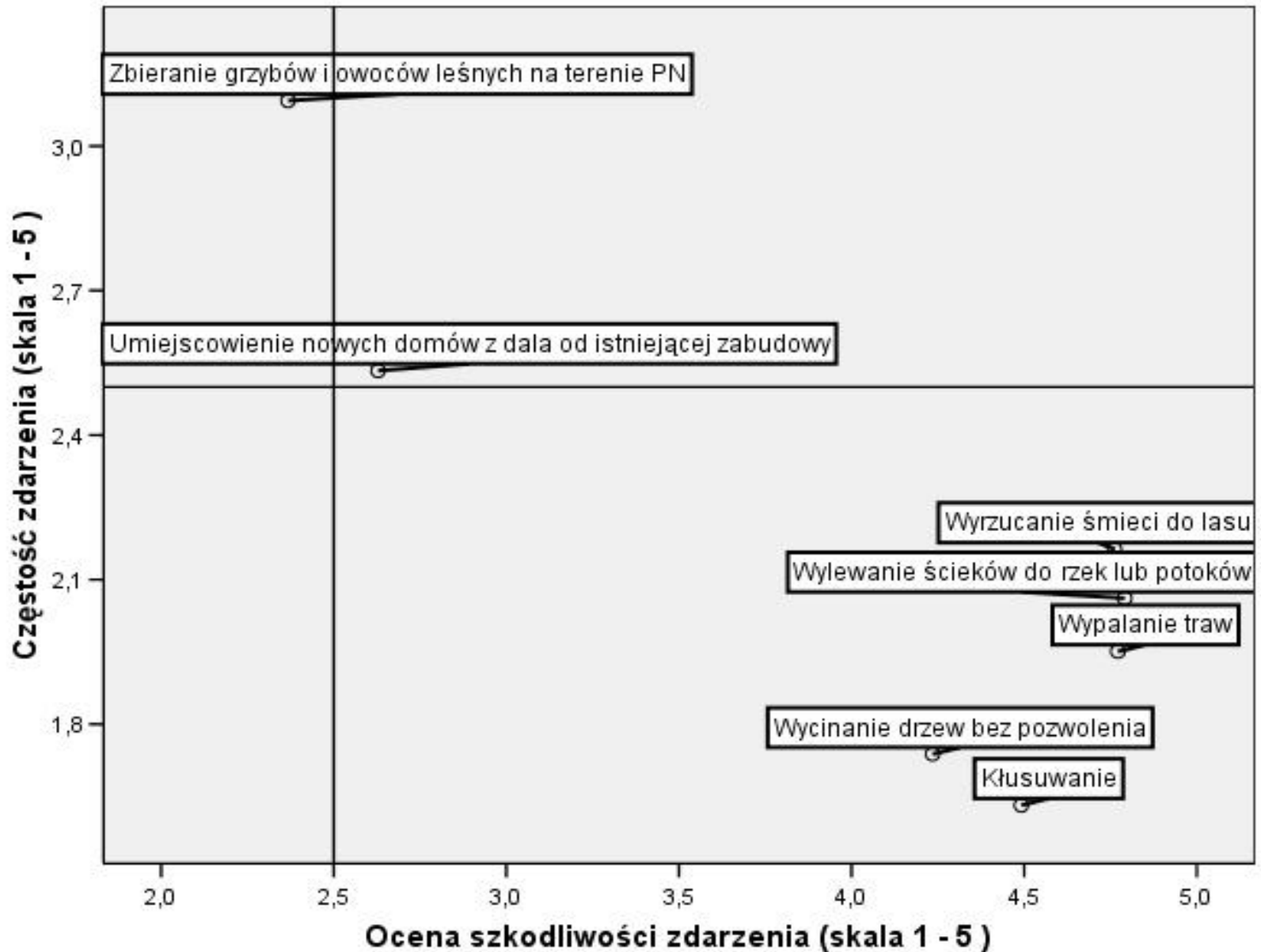

Niszczenie przyrody w opiniach samych mieszkańców

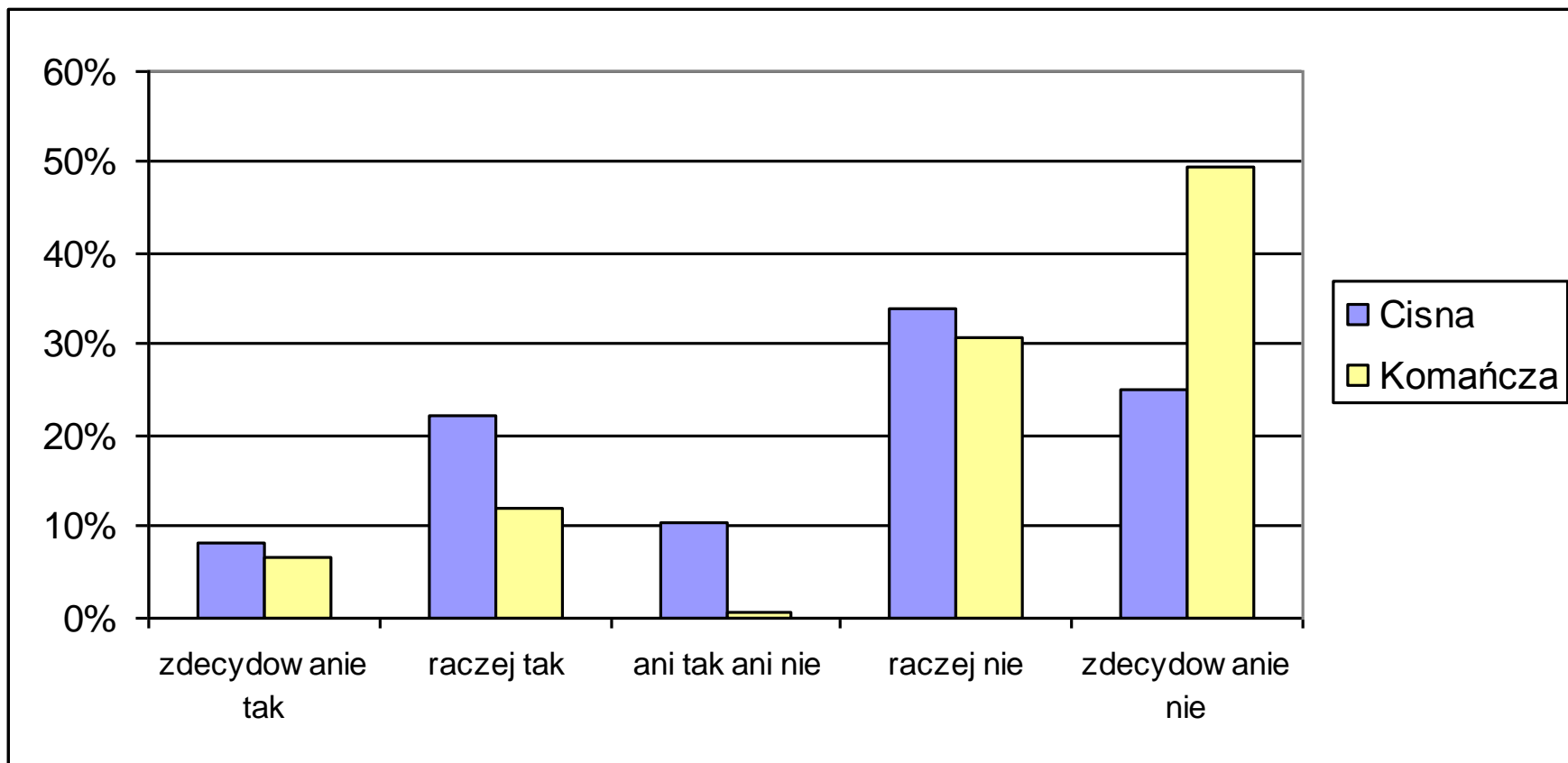

- Zdaniem 80% badanych nie zdarza się aby okoliczna przyroda była niszczone przez mieszkańców.
- 40% badanych uważa, że do ochrony przyrody w ich miejscu zamieszkania przykłada się za mało uwagi, 49% - że wystarczająco
- Według prawie połowy badanych to turyści niszczą przyrodę (47%), a nieco ponad 1/3 nie zgadza się z tą oceną (37%).

Ocena szkodliwości działania a jego występowanie

Czy chroniąc przyrodę utrudnia się życie okolicznym ludziom?

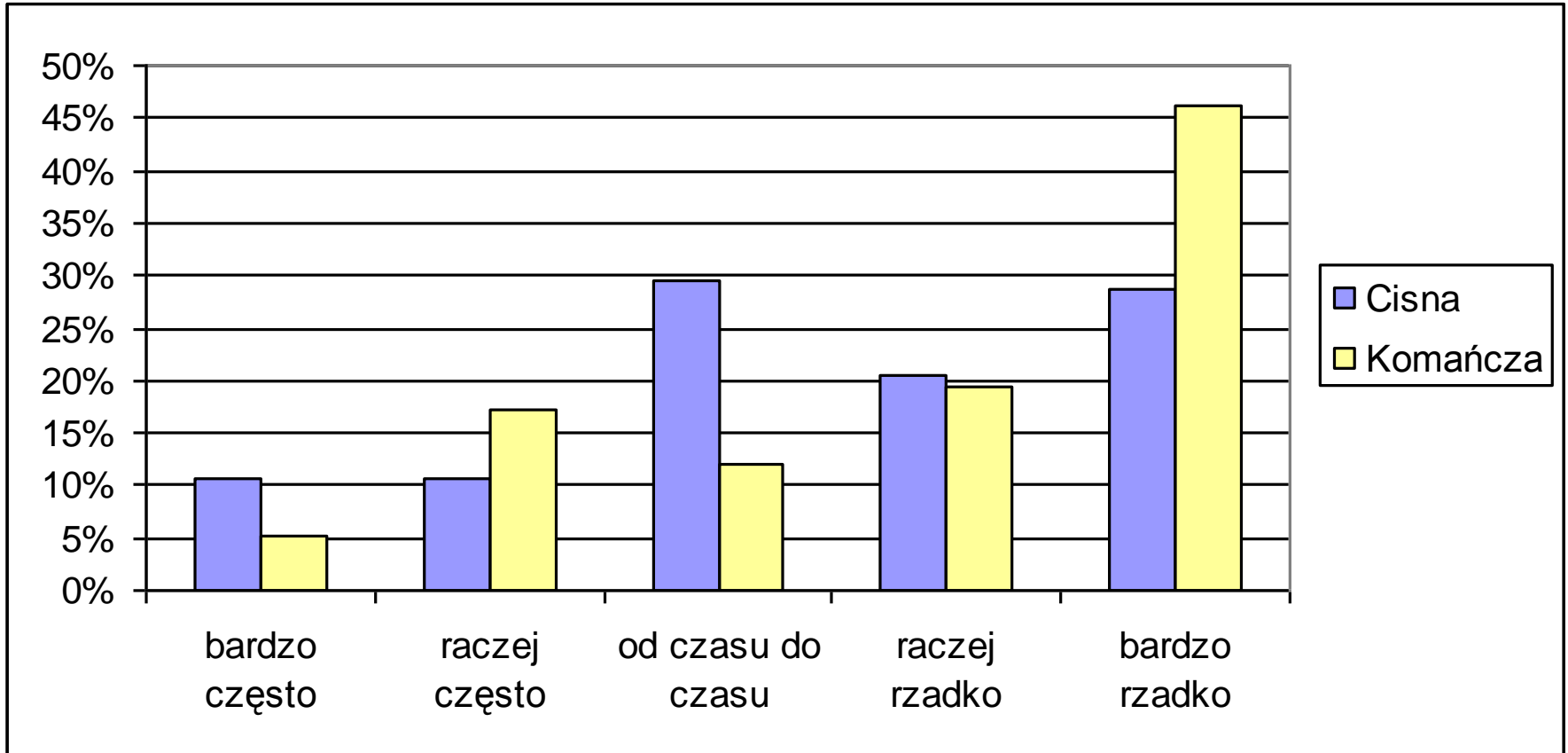

Kontrowersje:

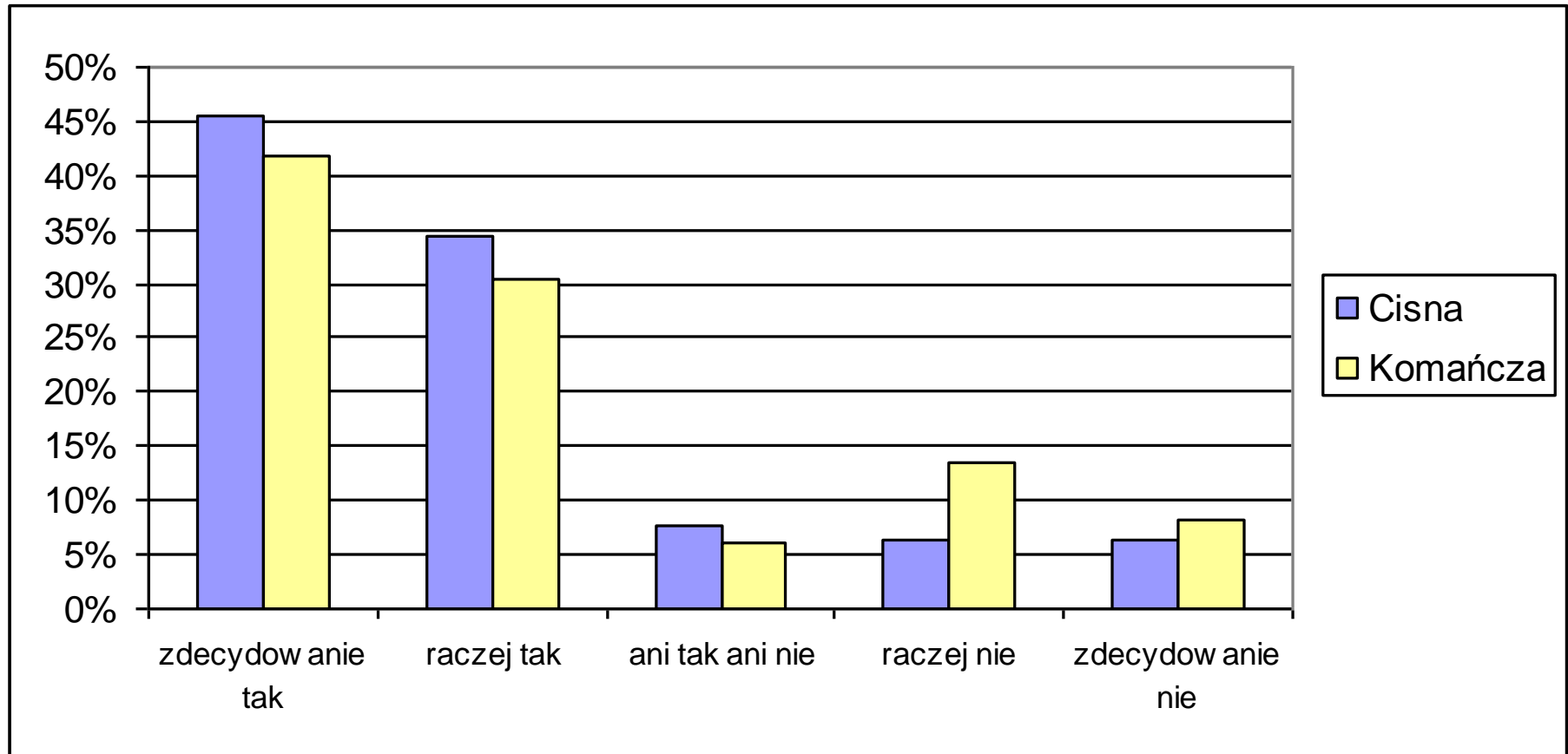

- Quady i samochody terenowe
- Wilki
- Wyciąg

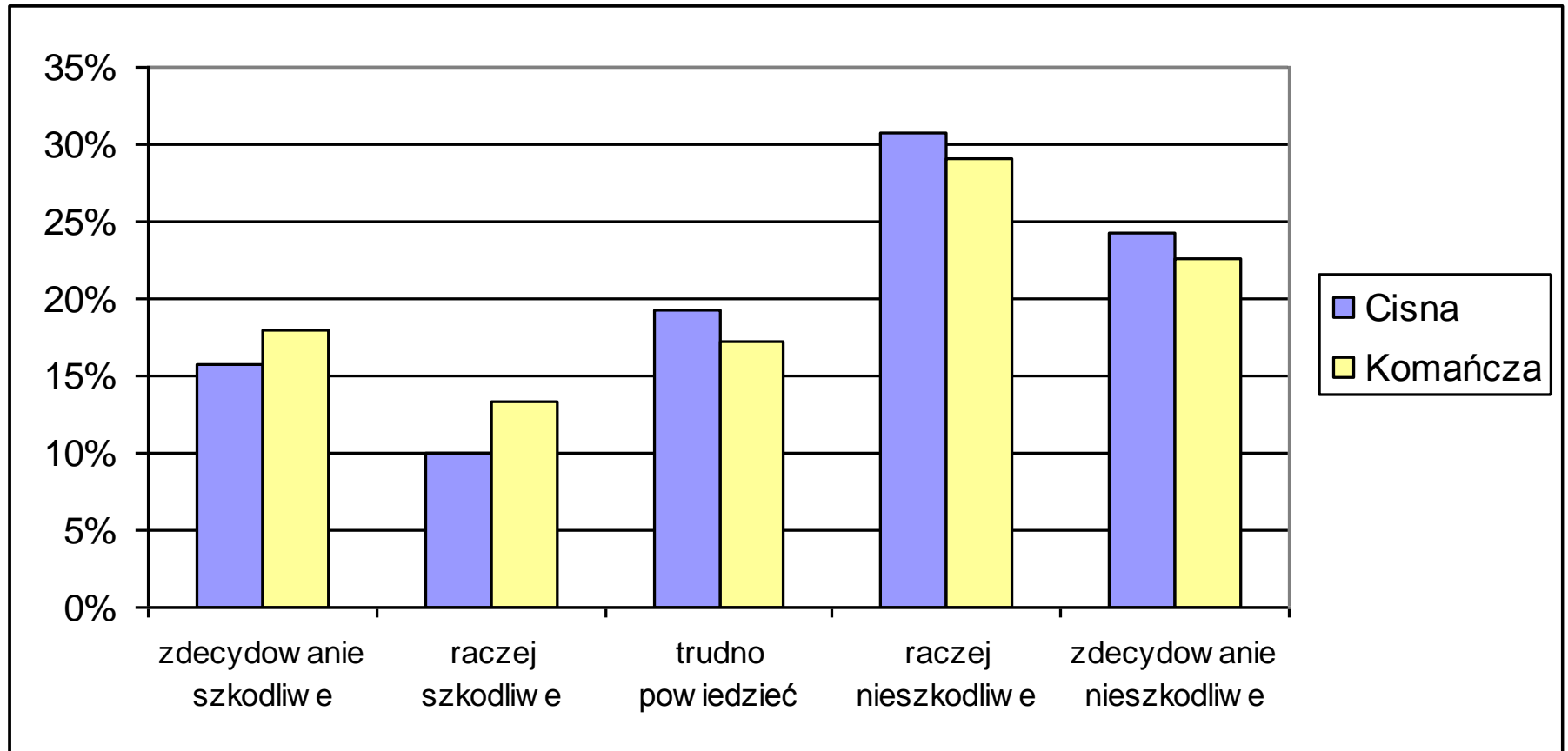
Jak często zdarza się że mieszkańcy jeżdżą quadami i samochodami terenowymi poza wyznaczonymi w tym celu trasami?

Czy zdarza się że dzikie zwierzęta sprawiają kłopoty okolicznym mieszkańcom?

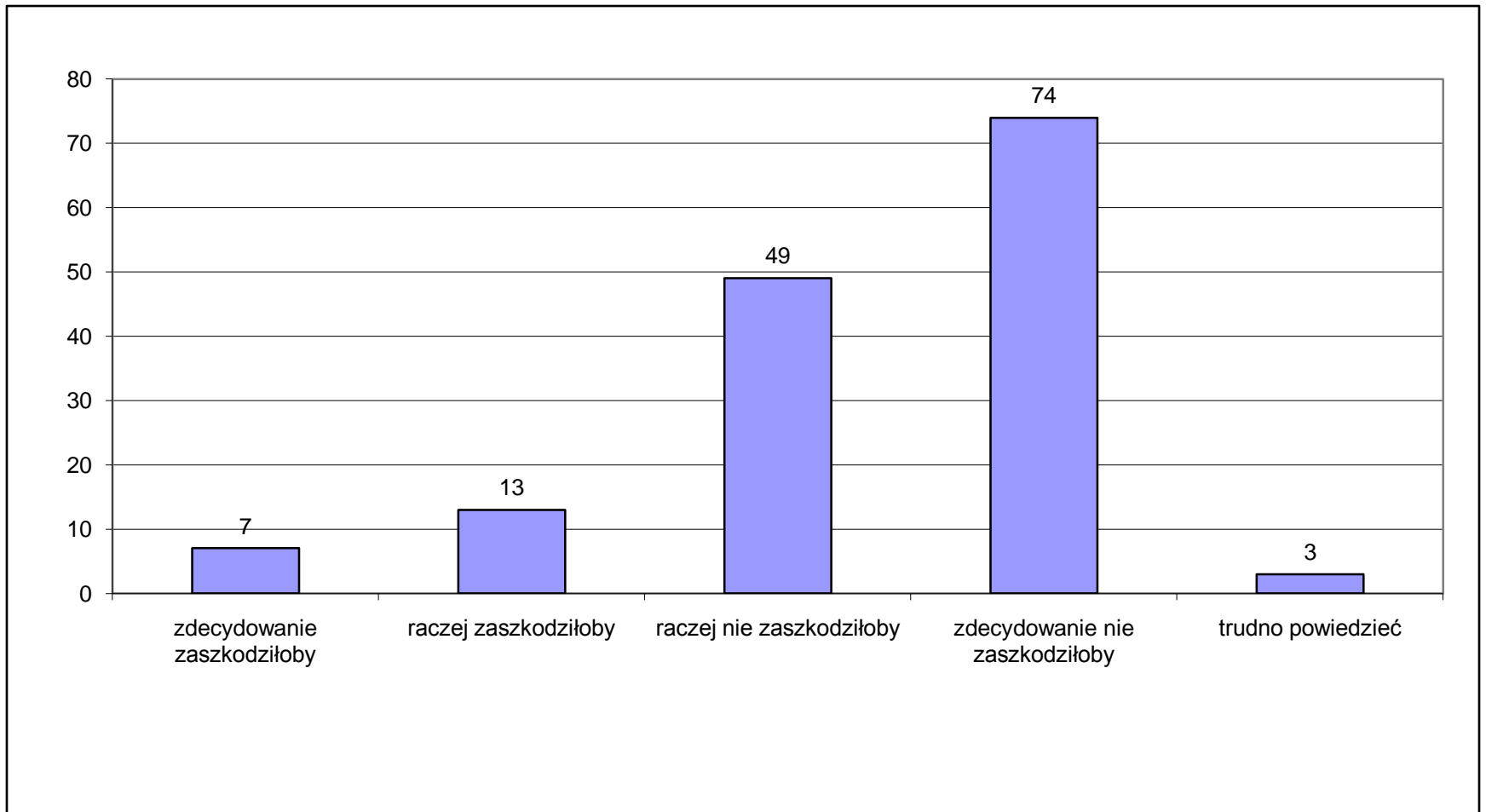

Jak szkodliwe jest strzelanie do wilków podchodzących do gospodarstw?

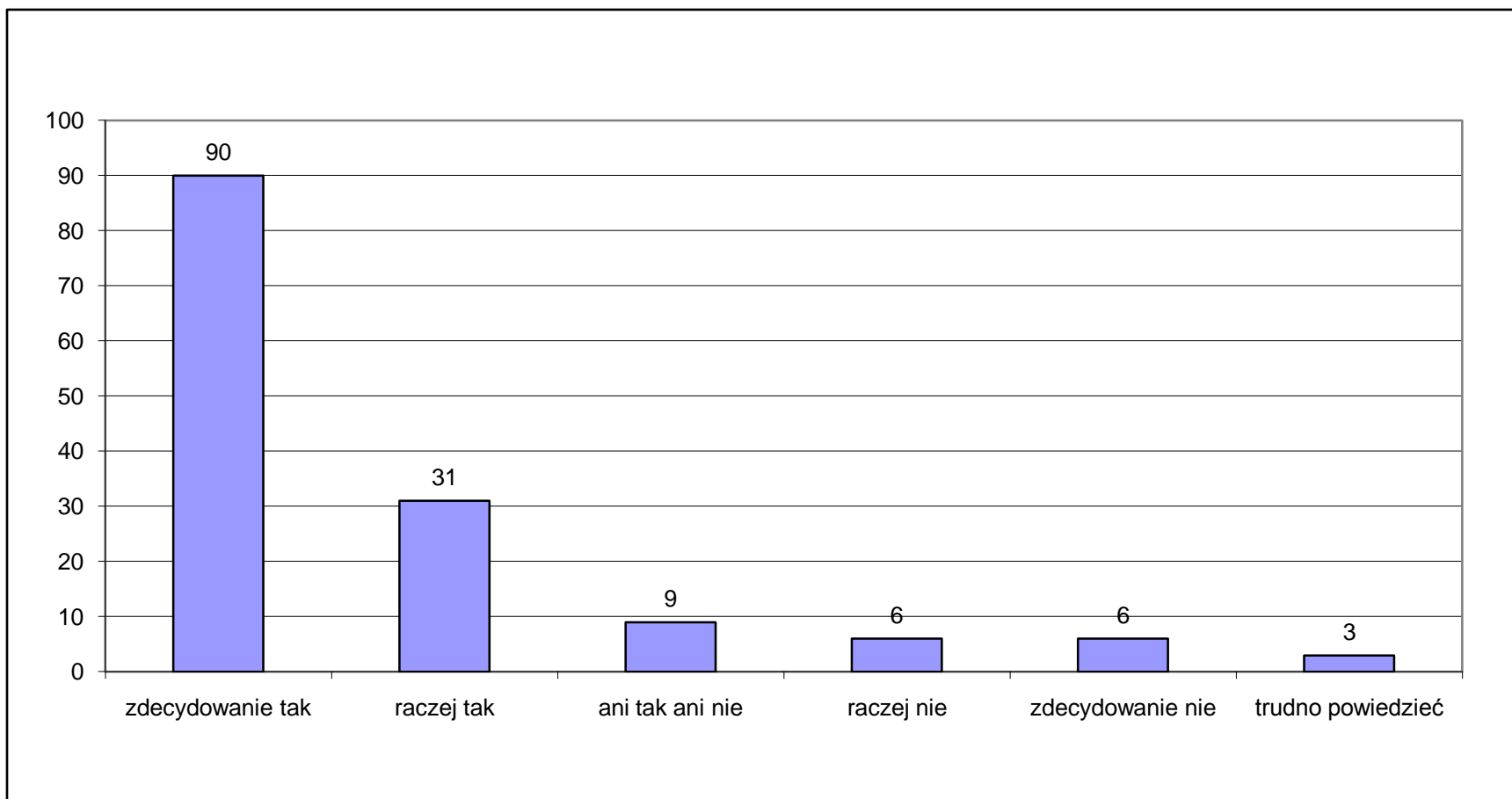
Czy okolicznej przyrodzie zaszkodziłoby wybudowanie nowego wyciągu narciarskiego?

Opinie mieszkańców gminy Cisna

Czy chcieliby, aby w okolicach wybudowano nowy wyciąg narciarski?

Opinie mieszkańców gminy Cisna

Wiedza mieszkańców o przyrodzie i stosunek do edukacji

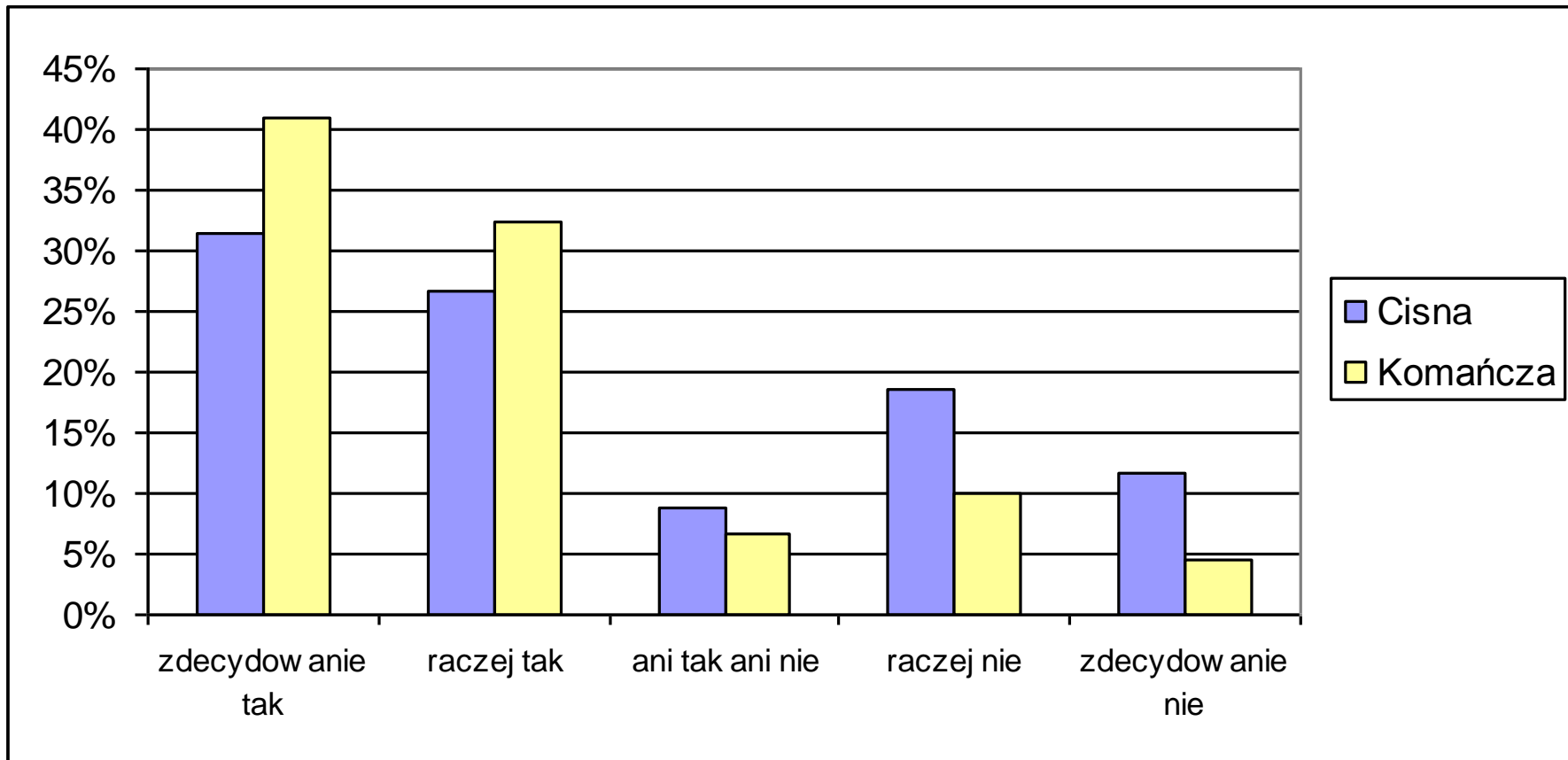

- 87% zgadza się ze stwierdzeniem, że aby nie szkodzić przyrodzie trzeba mieć o niej wiedzę.
- Poprawa stanu środowiska w ich opinii jest zależna w porównywalnym stopniu od zachowań całego społeczeństwa, wysiłków edukacji ekologicznej, zachowań jego samego jak i nakładów finansowych państwa na te cele.
- Badani uważają, że jak na swoje potrzeby to dysponują wystarczającą wiedzą o przyrodzie (67%)
- Jednak gdyby była taka możliwość to chętnie by się czegoś więcej o niej dowiedzieli (84%).

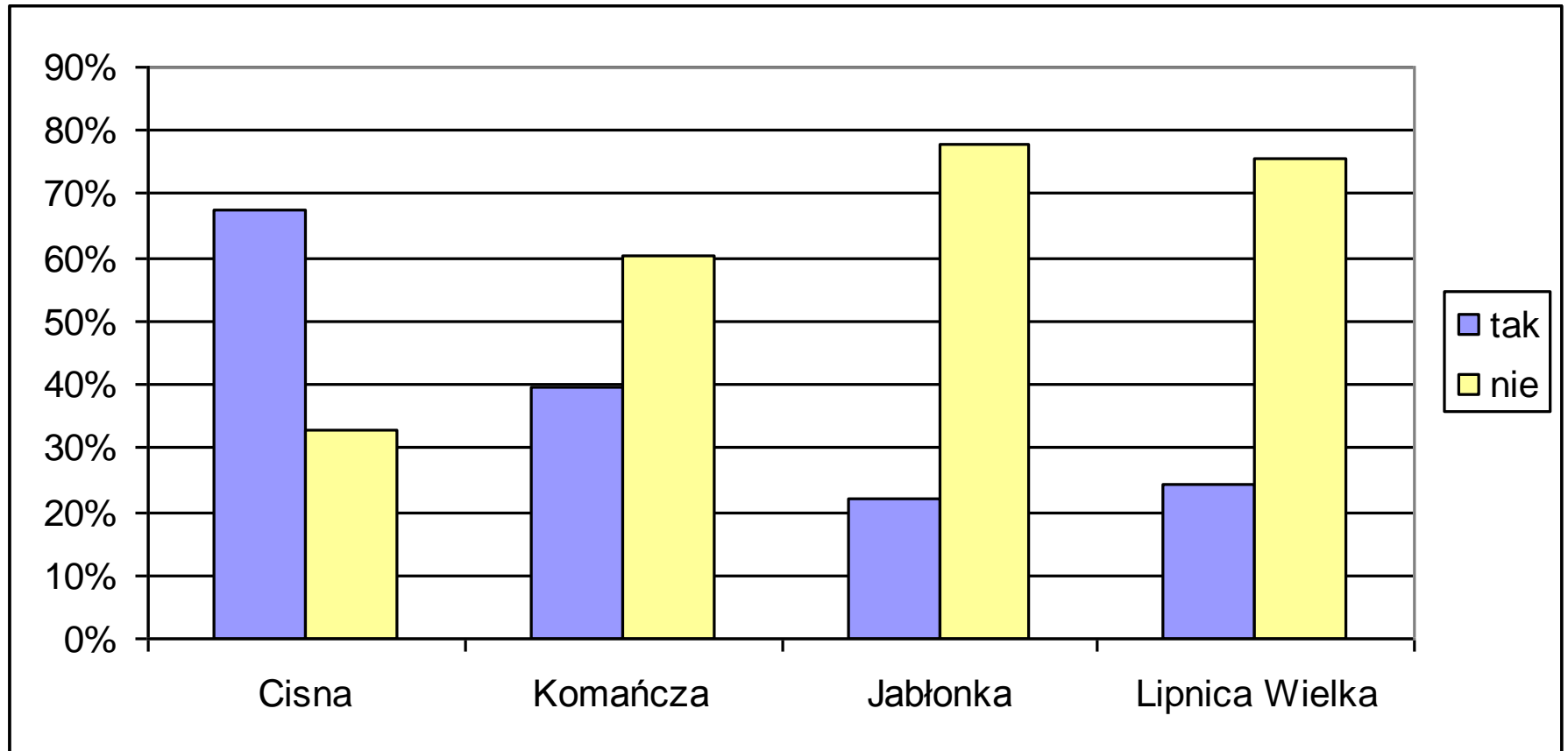
Natura 2000 – wiedza i opinie

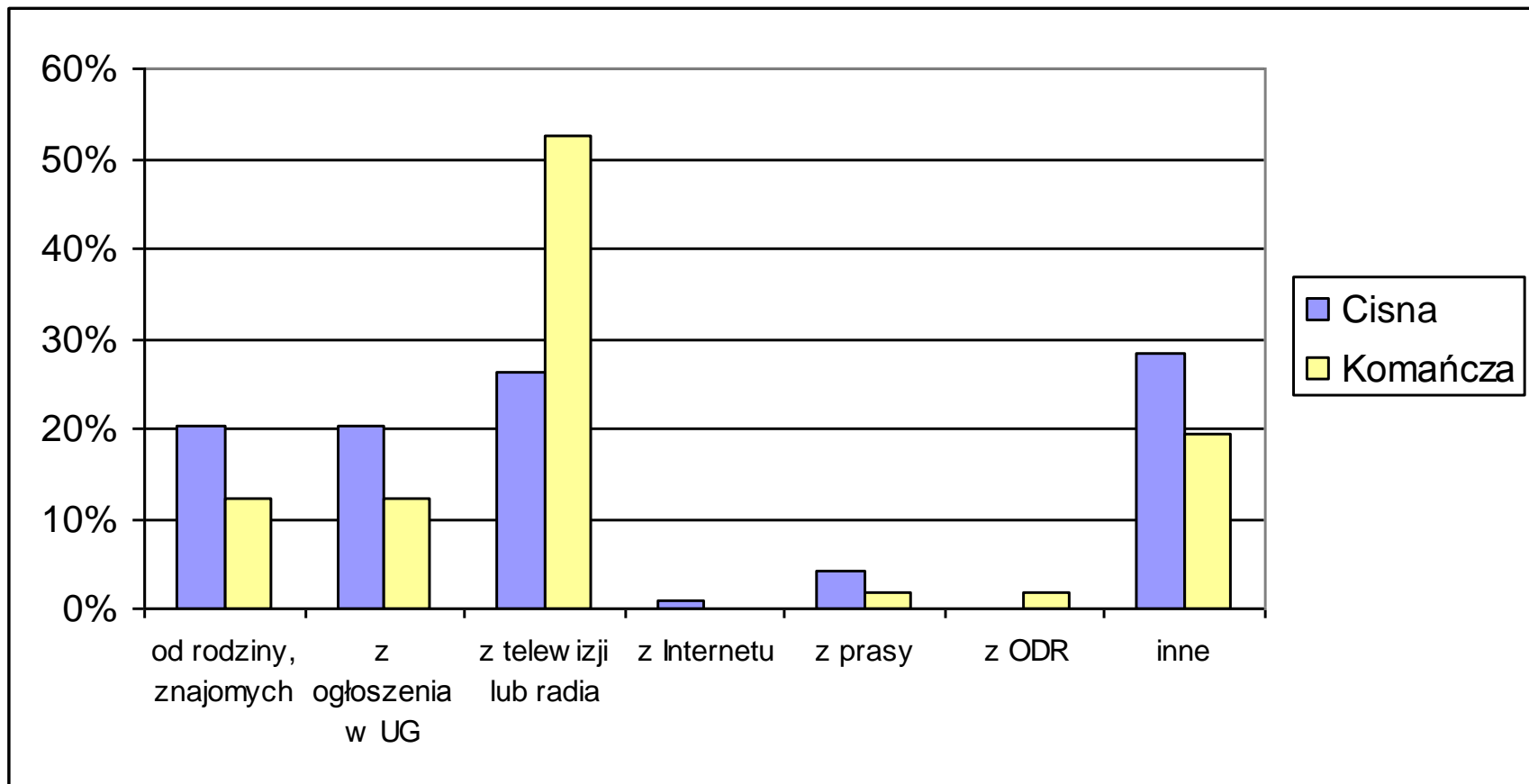
Czy warto rozszerzać tereny chronionej przyrody w tej gminie?

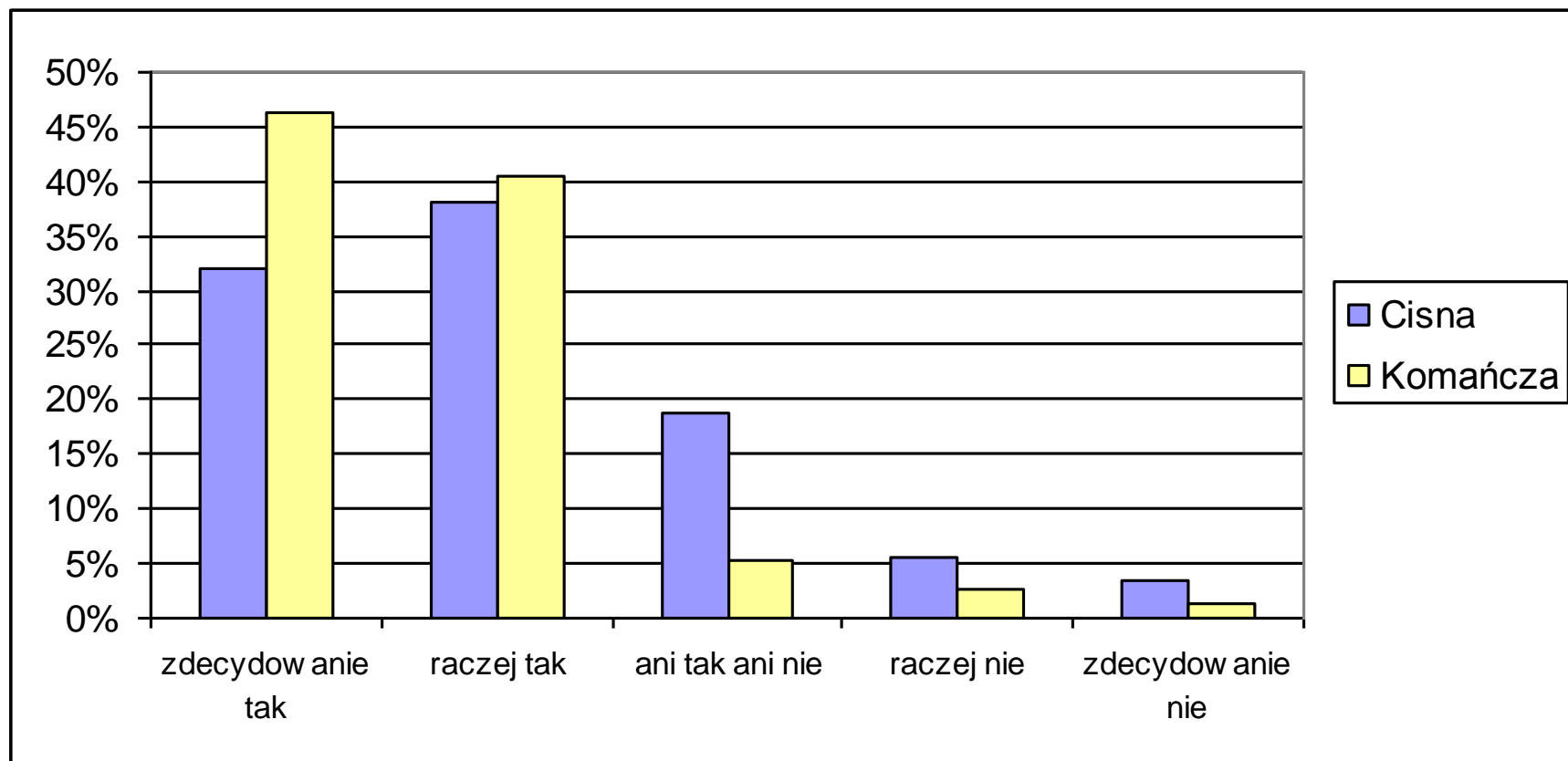
Czy słyszał o Naturze 2000? (wie ogólnie czego dotyczy)

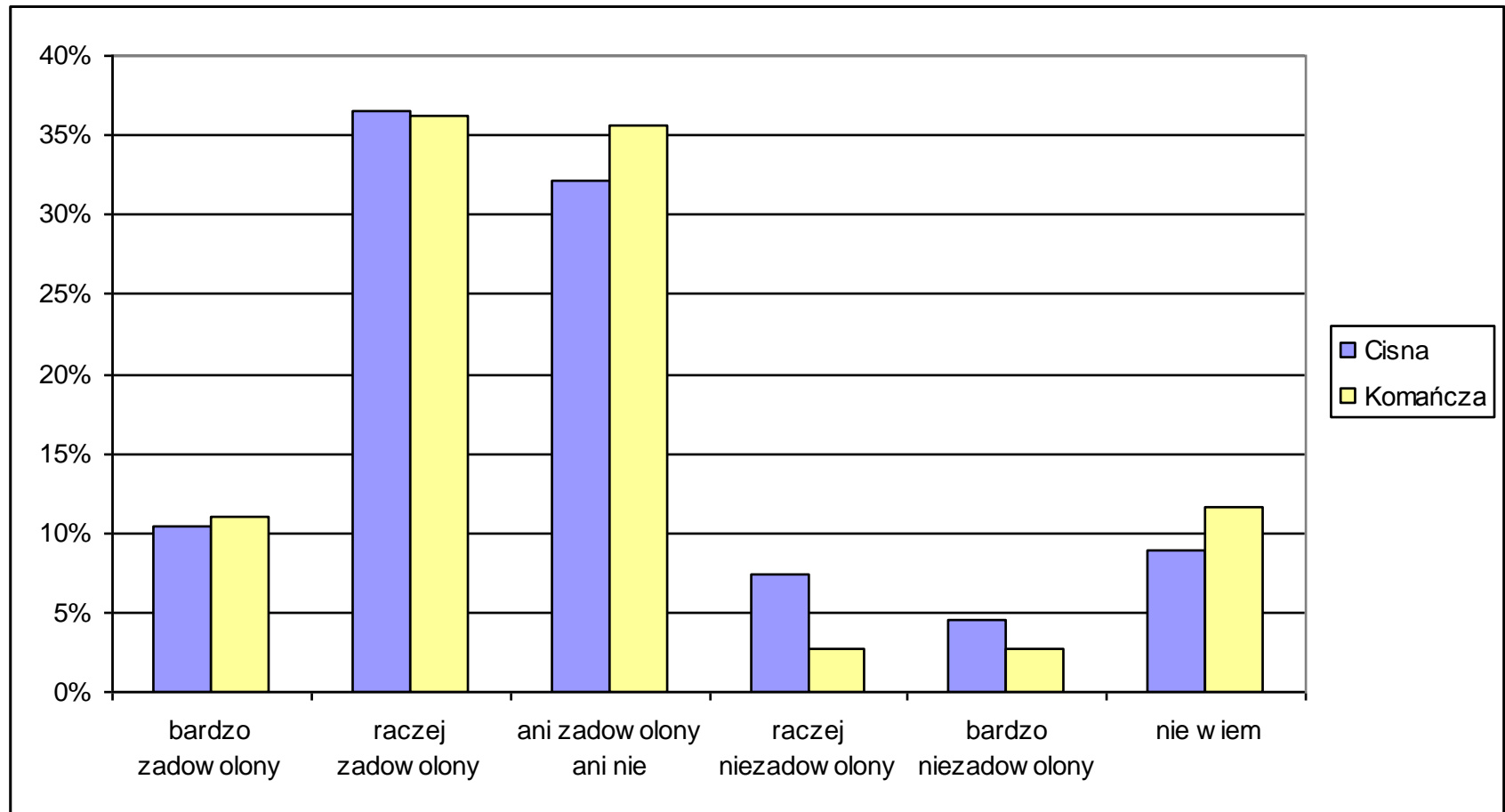
Skąd dowiedziały się o Naturze 2000?

Czy to ważne że gmina znalazła się w Europejskiej Sieci obszarów chronionych Natura 2000?

Zadowolenie z wprowadzenia na terenie gminy programu Natura 2000

Pierwsze przesłanki dla edukacji o Naturze 2000

- Powinna uwzględniać różnicowanie pomiędzy gminami
- Warto aby wykorzystywała istniejące generalnie pozytywne opinie o przyrodzie oraz duże przywiązanie do miejsca zamieszkania
- Ważny aspekt turystyki (Cisna)
- Mieszkańcy gmin bieszczadzkich nie są jednoznacznie negatywnie nastawieni do Natury 2000